

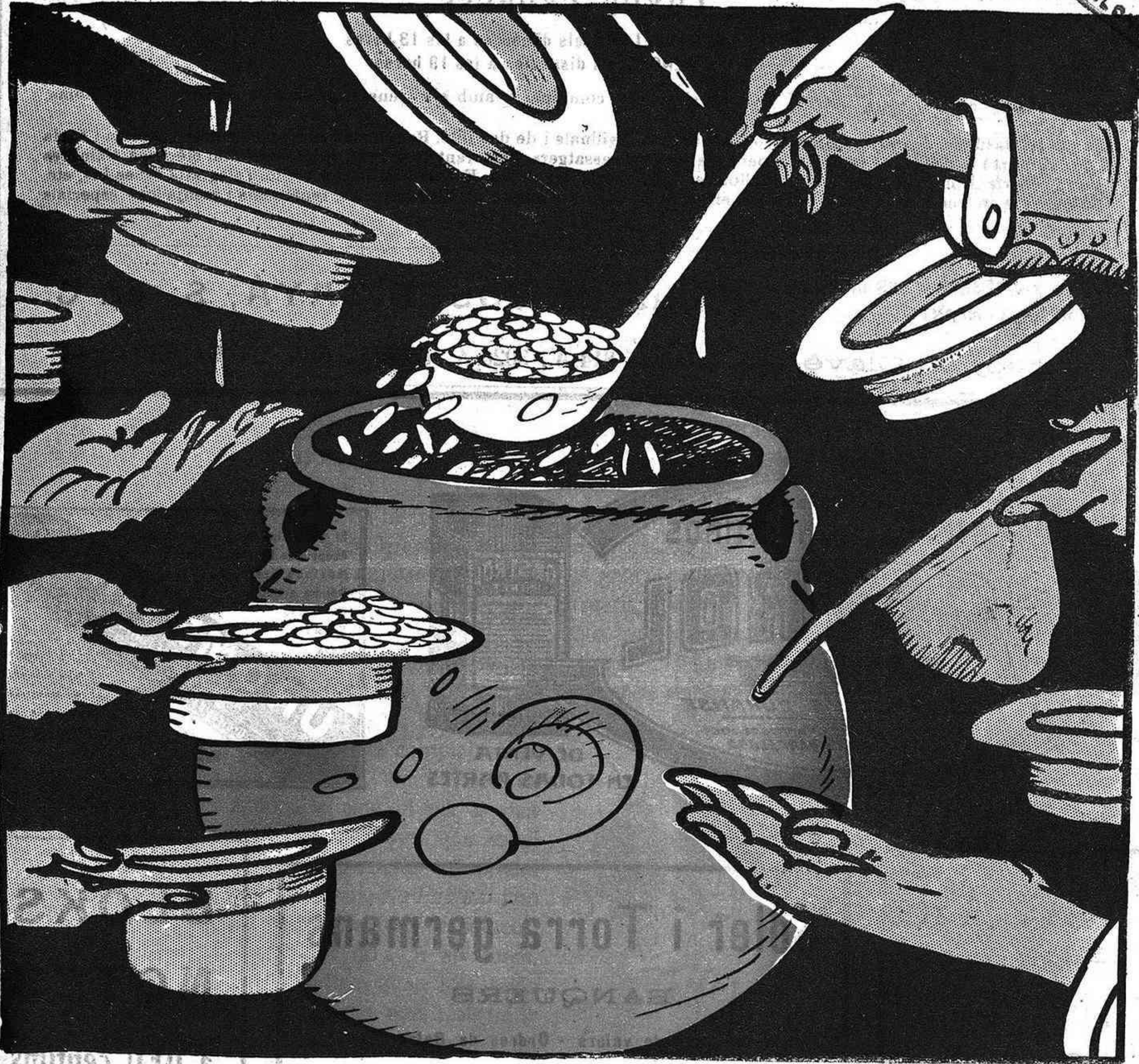
L'Esquella de la Torratxa

Any XLII, Número 2158

15 cèntims = Atrassats 30

Barcelona, 16 de Juliol de 1920

POSSESSOR DE LA BIBLIOTECA
DE BARCELONA

LA SOPA

Si és culpable el que la pren,
també n'és el que la dóna.

Linia TAYÁ

Servei setmanal fixe entre
BARCELONA I GENOVA

Vapor correu servei ràpid **Capità Revuelta**

SORTIDES:
De **BARCELONA**, els dissabtes a les 13 hores.
De **GENOVA**, els dimecres a les 19 hores.

Gran confort, Servei restaurant de primer ordre, Concert durant els menjars, Banyes, Llum elèctrica, Camarots individuals i de dos llits, El passatge en tercera classe va allotjat en amples departaments, amb llits metàl·lics, rentamans i menjadors.

Príncipe de Asturias

Vapor rapidíssim,
travessia en 16 hores

LUXUS - EXPRESS

Sortides de **BARCELONA** els dimecres a les 13 hores
« « **GENOVA** els dissabtes a les 19 hores

Acceptant passatgers en Primera i Tercera classe. En combinació amb els trens expressos de Madrid i Milano-Roma.

Camarots de luxe amb cuarto de bany, etc. Camarots individuals i de dos llits. Rentamans amb aigua corrent, calenta i freda. Gran confort i tota classe de comoditats per a els senyors passatgers. Restaurant de primer ordre Bar Llum elèctrica. Cambres sobre coberta. Diner concert. Fumoir. Biblioteca. Perruqueria. Manicura. Edició d'un diari a bordo. Telegrafia sense fils, etc. El passatge en tercera classe va allotjat en amples departaments, amb llits metàl·lics, rentamans i menjadors especials.

PER A PASSATGES A LES OFICINES
DE LA COMPANYIA:

FILLS DE JOSEP TAYÁ, S. en C.

Josep A. Clavé, 2. — Telèfons 814-A., 3026-A., 5506-A., 5507-A. — **BARCELONA**

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO é INTESTINOS

GASTROL

MIRET

PROBARLO ES CURARSE

NAVALIO MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205 - BARCELONA

DE VENTA
EN TODAS PARTES

El mejor disolvente de los uratos
Asepsia de las vías urinarias
Ósticos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Geta

UROMETINA

LAMBLOTTE HERMANOS
Urotropina - Potamellurio tetramica - Formina

PIDASE
folleto expli-
cativo. Muestras
a los señores médicos

Agto. gen.: **S. NAVARRO**
Rambla del Centro, 8 y 10 - BARCELONA

BAZAR
— DE LA —
UNIÓN

Unió, 3. — **BARCELONA**

ÚTILS PER A ESCRIPTORI

:: TINTES SUPERIORS ::

Soler i Torra germans

BANQUERS

Compra venda de valors - Ordres de Borsa - Canvi
de moneda - Giros sobre l'estranger - Comptes
corrents en monedes Nacional i Estrangera

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

BLOKS NOTES

a DEU céntims

BAZAR DE LA UNIÓN

Unió, 3 **BARCELONA**

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola-Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ.
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes., Estranger, 5

Fraternitat amagada

van dos, dos torejadors que han obtingut el *regium exequator* de Barcelona, capital de Catalunya. Primer En Pouly, francès; després En Sánchez Mejías, espanyol. Benem cues amb la mà dreta i l'esquerra. Suprimim els Pirineus i l'Ebre, fundant la Internacional del toreig, i el ccr dels catalans flamencs és com la Cerdanya, meitat de França, meitat d'Espanya.

Aqueix senyor Sánchez Mejías ha passat d'ésser torejador secundari a Regent del toreig. Rei no ho pot ésser i l'hem fet regent. L'hem passejat a coll i-bè tres quilòmetres, des de la Monumental a l'Hotel d'Orient. Ha passat, triomfant, per la nostra via sacra, i ha quedat fundada la dinastia dels Sánchez, que aquí no havien conseguit passar de municipals.

Aqueixa admiració de molts i aqueix respecte de tots que consegueixen els torejadors a Barcelona, no podem atribuir-ho més que al propi caràcter català. El torejador és un home que compleix i un home que compleix sempre tindrà les nostres admiracions. Ell va a l'hora en punt a la botiga; ell no abandona la feina, ni per a anar a orinar; ell procura tenir content a l'amo, que és el públic; ell, després, sap col·locar lo guanyat en terres i valors. Si tingués botiga oberta li posaria *La Puntual* i no femella, el puntual és ell. Per això, en el fons del seu cor, el senyor Esteve l'admira, encara que no vagi als toros, perquè és un home sèrio, i a Catalunya quan s'és sèrio s'és home. Després el senyor Esteve sap que, malgrat la mala nomenada, els torejadors estalvien, i que per un Fuentes, malgastador, hi ha un Guerrita, estalviador, un Bombita negociant, un Joselito avar. Ells, els torejadors, somnien amb el «cortijo», com el senyor Esteve somnia amb la torre, i si visquessin a Barcelona no viurien al passeig de Gràcia, sinó a Sant Gervasi i serien del somnient.

Perquè en qüestió d'idees, el senyor Esteve sap, tam-

bé, que els torejadors són conservadors, desapareguda aquella generació que era republicana, l'últim representant de la qual el «Guerra», aqueix conseqüent salmeronià que va dir que solament tornaria a torejar, després de la seva retirada, el dia de la proclamació de la república. Joselito era maurista; Mazzantini, milita en el partit lliberal. De radicals no ho deuen ésser més que els picadors.

Naturalment que els catalans no estimen l'ofici del toreig. Cada terra fa el seu negoci, i un que's tingui de agafar en la punta d'unes banyes serà sempre un mal negoci per a un català. Però el negoci el porten bé, tant com Catalunya el dels teixits. Andalusia és una Catalunya amb cua. Allí braus, allí espases, allí peons i picadors. Serveixen «pedidos» de braus i toreros, com aquí de filats i teixits. Tenen «apoderados», com nosaltres tenim viatjants, i si els braus poguessin anar en mostruaris, ens els presentarien a domicili. Són les dugues indústries tradicionals, els panyos i els braus, explotades per dos pobles i exteses per tota Espanya. Si un remader de Sevilla i un fabricant de Terrassa, se troben, deuen fer-se l'ullet.

Quan els amics s'extranyen de les nostres apoteosis taurines, nosaltresensem que el fons se produeix pels esperits comunicants. Als catalans els hi agrada torejar a la gent, sense capa ni passos dobles, un toreig amb mostruaris i lletres, i als torejadors els hi plau el negoci. Els uns admiren l'habilitat, els «quiebros»; els altres, els diners. Catalunya i Andalusia se donen les mans, sense donar-se-les. I el públic, el client, el de sol i ombra, paga.

PARADOX

El fet és passar l'estona

La setmana passada ho ha sigut de traspals per a l'Ajuntament que ha celebrat la *Setmana Municipal*.

Apavegada la remor de les salutacions i les enhorabones, esvait el ressò dels aplaudiments, el pet dels taps de les ampolles de xampany, ha reprès la Casa Gran la seva vida habitual.

Unes mils de pessetes gastades aparatosament i uns quants *lazos estrechados*. Això, per a lo que toca al nostre Municipi.

Referent als congressistes, uns dies de dolç vagar, de xeflis i córre joiosament de l'una a l'altra banda.

A això es redueixen, gaire bé, aquestes setmanes municipals, que si enclouen alguna finalitat, si deixen el més petit rastre polític, aprofita solament a la «Lliga», que té en la *Setmana Municipal* un instrument més per a portar l'aigua al seu molí.

I és inútil que els demés partits representats al Consistori, presents a la *Setmana*, s'esforcin per a afermar la seva personalitat. Passat l'entusiasme que segueix als discursos, als moments d'efusió, és la «Lliga» la que recull els fruits del Congrés, si és que unes conclusions acordades depressa i corrent, entre aclamacions i visques, poden tenir eficàcia política.

La *Setmana Municipal* és un truc disposat en favor de la «Lliga». Els elements que no siguin de Parròquia, es limiten a portar el ciri. A servir de comparsa, per a dir-ho clarament.

La *Setmana* que acaba de celebrar-se, ha sigut la sisena. De la primera en recordem un volum en el que consten els temes tractats pels congressistes; les conclusions votades en les distintes sessions; el resultat obtingut de l'esforç fet per uns i altres.

El volum ha passat, segons es veu, a la història. El bon barceloní, marejat per les ressenyes dels diaris, pels cops de bombo en forma de gasetilla, no sap on anar a raure, cas de que li convingui saber concretament el resultat de tant enrenou, l'aventatge de tanta nota oficiosa.

Consolem-nos pensant que no som sols en la ignorància; que comparteixen amb nosaltres la majoria dels regidors i congressistes d'aquí i de fora.

Com que a hores d'ara no serveix de la *Setmana Municipal* altra cosa que els *menús* dels banquetes...

JUST

A cau d'orella

Lo imprevist

Ja vàrem donar en la «Crònica» del nostre passat número la nostra opinió sobre l'afer del joc i dels periodistes. Les llistes no apareixen; els noms no surten; seguim ignorant els menjadors de sopa, i no obstant és ja el secret de Politxinel·la.

Tant ho és, que ja corren detallats episodis i se saben concretament escenes ocorregudes en el Comitè Benèfic, quan se plantejà per primera volta aquest afer.

—Senyors— digué el senyor Maestre Laborde,—aquí estan les llistes dels periodistes i dels periòdics subvencionats.

Hi va haver un gran silenci. El comte de Caralt, creient que hi han coses eternes i inevitables, pregà que no fossin llegides, però una de les senyores que forma part del Comitè opinà lo contrari:

—Sí, que's llegeixin. Així veurem com són aquests diaris d'esquerra...

L'alcalde pregà aleshores la lectura. Tornà el silenci. I el nom d'un diari fou llegit:

—El... tal.

Era de dreta.

Tornà a llegir-se un altre nom de diari:

—La... X.

També era de dreta. Un dels vocals s'inclinà a l'orella de la senyora:

—Ho lamento, senyora; però jo ja ho pressentia.

El varó just

Succeïa que de vegades recollia la «sopa» qualsevol galifardeu, oferint el nom d'una persona honorable. El galifardeu presentat als abocadors de la «sopa» rebia aleshores...

L'ESTIUEIG D'EN FRANCISQUET

—El que és per bons aires no em puc pas queixar.

hores tot lo que pertocava a X..., redactor de tal o qual diari.

Fins que un dia el periodista burlat se presentà en el Govern Civil, i davant dels seus companys molt dignament exposà el seu cas:

—Jo no he cobrat ni vui cobrar cap cèntim, però el meu nom ha anat per llistes infamants i al seu costat han estat escrites quantitats que no he percebut. Vinc a reclamar; vinc a cobrar lo que s'ha dit que he cobrat i no he cobrat; vinc a demanar a títol de indemnització lo que se'm donava per a comprar-me.

Hi va haver un astorament. Després una resistència al repart d'una «sopa» ja menjada, però el periodista deshonrat, a pesar de la seva honradesa, insistia:

—Se'm deu una indemnització que els mateixos tribunals m'otorgarien. No demano més que lo que les llistes diuen que m'ha estat donat. Si se'm nega faré públic el meu cas.

No hi va haver altre remei que sumar i donar al reclamant lo que exigia. Una vegada cobrat, el periodista, molt decidit, ordenà:

—I ara esborri'm.

Poti-poti

Vulgui's que no, he de parlar de la hipotètica *onada de baixa*, que no ens ofega ni molt menys, a despit de totes les prediccions i de totes les esperances alimentades per la premsa.

He dit ofegar-nos?

Ni arribar a mullar-nos el peus.

Ja poden alçar-se *onades* com aquesta. No hi ha perill de que s'ens enduguin.

Lluny d'experimentar els efectes de la baixa, es nota en tots els articles una marcada tendència a l'alça, que no sé pas si la resistirem.

Ara mateix uns comerciants de panyos s'han queixat al govern dels preus fabulosos fixats pels fabricants de teixits, a la roba pel hivern que vé.

S'han sumat a la queixa els sastres, que són en definitiva, els cridats a cobrar.

Què toca fer als clients?

Amb lo que avui costa un trajo, n'hi ha prou per a adquirir, si no una casa en forma, una torreta per a passar l'estiu.

Val la pena de que a l'hora d'encarregar un vestit ens hi pensem dugues vegades.

Sospesada la cosa, decantar-nos per la torre, baldament un cop en possessió de la propietat, haguem de passejar-nos per casa vestits amb el trajo que portava Afrodita al sortir del bany. Vui dir, desnú.

En l'estació que travessem, no implicaria la decissió cap molèstia.

Ben mirat, ens queda sempre un recurs.

DIESTROS DE CARTELL QUE'S RETIREN

El Rubí, després de la última corrida

El que suposa que si no vestim amb la cura que solíem, també el menjar ha baixat uns graus.

Això que els espanyols hem tingut en tot temps fama de sobris en el ram importantíssim de l'alimentació.

La cuina espanyola no s'ha distingit mai per lo aciensada.

Fa tot just dies, ha dit un periodista francès haver provat tots els plats característics dels cinc continents.

—He tastat—fa constar—la cuina xina, la índia, la russa, l'anglesa, la italiana, la circasiana, l'alarb, la yugoslava i la més temible de totes, l'espanyola.

Digue'm lo que menges i et diré de lo que ets capaç. Tal sembla ésser la premisa posada pel periodista *gourmet*.

Jo no se lo que's menja a Castella, sinó és a través dels clàssics.

Per ells tinc notícia de que hi ha quelcom que se'n diu *gazpacho*, *tasajo de cabra*, *queso ovejuno*, *aceitunas*

secas, aliñado, el todo, con el zumo de la bota bien provista, elemento de contemplación del firmamento.

Lo cert, amb tota seguretat, és que el periodista que titlla a la cuina espanyola de *temible entre totes*, no ha menjat mai en aquests dolços indrets de Catalunya.

Que ignora, per tant, lo que és la *escudella de pagès*, arranjada per les mans formoses d'alguna de les nostres *Tereses*.

Que desconeix les excel·lències del *estofat a la catalana*, del *llomillo amb mongetes*, del *bacallà a la llauna* i tants altres *mets* populars com integren la nostra taula casolana.

Ja sé que aquí es mengen els *caragols a la patarrrellada*.

Però, a França tiren vi al caldo.

Lo qual significa que com diuen els castellans, tan menyspreats pel periodista tastador de les més diverses cuines, *en todas partes cuecen habas*.

X. X. X.

UNA FESTA DE CARRER

La revetlla de Santa Rufina

AQUELL dia regnava bullici i gran gatzara pels barris de l'Encant. Era la vespra de Santa Rufina, i els veïns dels carrers de Rocafort, Calàbria, Sepúlveda i Viladomat, havien convingut guarnir els balcons, fer sortija i lluites greco-romanes per la tarde, ball d'orquestra i focs artificials per la nit, davant mateix del forn, on hi vivia, entre altres noies, una ja de major, nomenada Rufina, quina, per lo tant, celebrava sa festa onomàstica—com se sol dir—i que s'esqueïa el dia 10 de juliol, com cada any.

La pensada eixí del cervell de l'aixelebrat noi de la drogueria del senyor Andreu, que era En «Quantu», de qui es deia si tenia o deixava de tenir relacions més o menys honestes amb la pubilla del Forn. Aquest xicot, una mica calavera i un bon tros curt de gambals, va reunir a son entorn a tres o quatre amics de la seva edat, tan escassos de diners com de intel·ligència. Junts determinaren tirar la casa per la finestra, encara que amb quart i ajuda dels demés veïns que's deixessin conquistar per suggestió, per vergonya o per fatxenderia, contribuint a la festa de «La revetlla de Santa Rufina».

Se nomenà, d'entre tot el jovent del barri, una Comissió presidida, com era de llei, per l'iniciador de la idea, per En «Quantu», a qui son pare més i més l'atiava a la celebració de la Festa, ja que així creia ell que'n reeixiria algun benefici pel calaix de la drogueria. La Comissió elegida, composta de President, Tresorer i Secretari, se començà a reunir cada nit, quinze dies abans del dia 10, a fi d'ultimar el Programa, amb quina redacció hi esmerçaren la major cura.

Per fi arribà el jorn tan desitjat. Se redactà el Programa, mig en català i mig en castellà, a fi d'aconterar a tothom, ja que en la llista de subscripció hi figuraven un Guàrdia de Seguretat del carrer de Rocafort, un empleat de correus del carrer de Calàbria, que eren castellans, i un fuster i un capità de barco del carrer de Sepúlveda, que tenien nomenada de catalanistes. S'enlairà una grossa bandera, la meitat *rojo qualda* i l'altra meitat amb les barres catalanes; s'ompliren de llangardaixos, banderoles i cadenetes de paper tots els carrers, posant-hi al bell mig del de Sepúlveda una tarja penjolant, on s'hi llegia:

VERBENA DE SANTA RUFINA

SORTIJA, CUCANAS, CARRERES DE SACS, LUCHA GRECO ROMANA
POR LA NOCHE A LAS DIEZ, GRAN BAILE DE ORQUESTA

S'improvitzava un cadafalc amb bocois buids i caixes de sucre per als musics, forrant-lo amb llustrina i cobrellits, a fi d'amagar tot el fustam, en quins domassos s'hi enganxaren fulles de llorer i retalls de paper platejats, quin significat no volia explicar a ningú. En «Quantu», perquè tampoc ell podia capir quin deuria ésser.

Arribà per fi el dissabte, jorn de la revetlla, ja que Santa Rufina s'esqueïa en diumenge, i tothom frisava al veure que a les tres de la tarde quedava encara molt per a fer. Mes l'activitat de la Comissió i l'afany del President fou tan gran, que a les quatre en punt, hora de començar la sortija, estava tot ensinistrat. Quina animació imperava en aquell veïnat! Tothom, en llur balcó, aguantava pacientment la xardor del mes de juliol que sucremava la pell, encomiant l'encertada direcció d'aquell devassall d'expansió i alegria: La Cinta del número 139 felicitava al Secretari, que era el noi del tercer pis; la Paulina, des de son balcó-tribuna bo-i donant el darrer toc a son habillament, garlava amb la senyora del pis del costat, encomiant el gran ball que's preparava per a la nit; tothom, tothom festejava amb alegria aquell acontereiment del barri.

Per les botigues, botiguetes i porteries, no era pas menys expressiu l'entusiasme. La noia de la portera de la casa número 306 del carrer de Calàbria, al peu de la porta es rinxolava; la planxadora de la cantonada, encara que agobiada de feina per a servir a les parroquianes del voltant, enraonava amb tres o quatre homes, que tots a la una li volien comprometre el primer ball; les noies de la carboneria s'havien rentat cara i mans amb terra d'escudelles, i ensenyant ses blanques dents amb llurs rialles comentaven a son torn aquella festa, que deixaria molt endarrera la de la dreta de l'Aixamplis; el fuster, l'herbolari, el betes-i fils i tots quants tenien establiment obert, plens de gaubança, a la porta de llurs botigues animaven al jovent, engrescaven les criades i fins feien sobrequejar de desitjos reviscolats a totes les dones que remembraven llur joventut pensant explaiar se en tal diada; l'apotecari així mateix entrava i eixia de la «Oficina de farmacia», per a donar un cop de mà, un parer o una orientació a l'embelliment del carrer. Mes els quins amb major joia oferien son concurs a les tasques de la Comissió, eren el taverner del carrer de Viladomat i l'adroguer del de Sepúlveda, i amb major raó, ja que el primer tenia el seu fill de Tresorer i el segon era el pare del President de la Junta organitzadora. L'adroguer, des de molts dies abans, anava fent entrades de carquinyolis, caramels i embutits, pensant així refer-se de les cinc pessetes que entregà per a la subscripció que's feu «para atender a los gastos de la Verbena de Santa Rufina». El taverner, en aquell mateix jorn, canvià de nom l'establiment, que si abans en el rètol s'hi llegia «Taverna de l'Esperit Sant», d'ara endavant se diria «Bar La Gloria». Ell pensava que a mitja tarde per a remullar la gorja i a mitja nit per a refrescar-se, alguns hi farien gran consum en aquell establiment d'aixarops, horxates, gaseoses o cerveses. Era la festa major del barri, àdhuc que improvitzada, i tots i cada hù hi havien de portar el seu esforç.

En «Quantu» no's donava punt de repòs: de l'una banda a l'altra, dels terrats dels carrers de Calàbria o Rocafort, se pot dir que ell se multiplicava per a endegar el decorat, donar ordres, cercar parers, vèncer obstacles i renyar als obrers que voluntariosos s'esmeraven en guarnir aquelles vies, enflocar les balconades i enquadrar les botigues amb trosos de llustrina i alguna que altra branca de qualsevol arbre, mentre fos plena de verdor. La Rufina, que no cabia dintre de la seva pell satinada i com el marfil blanca, ja que era ella i no altra la que's festejava en aquella diada, se feia escassa de deixar se veure; en llur cambra hi tenia major feina que al carrer; bé prou que a la nit no's mouria poc ni molt; mes ara, el seu afany era el de repassar-se les mitges per si els calats tenien qualche punt escapat, planxar-se la brusa i netejar les arrencades i collarets, que dintre del calaix de la calaixera havien perdut el brill que altre jorn assenyalat els hi donà el bicarbonat de sosa i el suc de mnyeca. Tots els demés joves que no treballaven per a enllestir el decorat, noies i nois, comentaven aquell rebombori i se les prometien molt felices per a la nit a les balles, en llurs converses.

A les quatre en punt de la tarde, després d'una forta campanada (que es simulà amb un cop de mà de morter de l'apotecari contra una cassola que va oferir l'adroguer), començà la sortija, que plena d'incidents, de baralles i de cridòria, fou l'alegria de la quitxalla, que's remullava de cap a peus a l'agafar les peres del cubell, s'emascarava amb el joc de la paella i queia a tomballons al volguer passar l'anella cuita corrents. Les riallades dels espectadors retrunyien; els alegres de les mares purificaven l'espai; les bromes i sàtires dels homes enardien més encara als xicotets, que semblava volguessin rivalitzar amb qui més suat arribaria al fi de la jornada. Les noies s'irpaciaven perquè tardava tant en arribar la nit: unes festejant amb llur promès, altres reullant als joves que, encara formant petits cercles, donaven el darrer toc a l'organització de la festa. La Rufina, des del portal de sa casa, com una reina en son trono, a voltes somrienta i altres voltes seriosa, presidia aquell festival, que en son honor En «Quantu» ensinistrà. Ningú gosava moure's del carrer; ningú volia sapiguer altra cosa que el curs d'aquell divertiment, que a tots alegrava, sense sapiguer per què. Era jorn de gatzara i calia riure; una caiguda, una mullena, un reneoc o una exclamació feien riure; la qüestió era divertir-se i donar un instant de gaubança a tot el veïnat.

La lluita greco-romana anunciada no's pogué efectuar, tal com resava el programa, a causa de no haver-se presentat lluitadors, i fou substituïda per una cursa de sacs, que amb les difícils deambulacions dels sacsats i caigudes quasi de tots, arrencaven de la multitud espectadora unes riallades estridents, que retrunyien per tots aquells carrers. Allò,

CAP ALS BANYS

— I si lloguéssim un quarto de família, Enriquet? ..
— Oh, noia, abans hauriem de mirar de tenir la família.

més que una festa, semblava el pati d'un manicomi, on els orats patien la mania irrisòria, ja que sense solta ni mida reien estrepitosament, per qualsevol comentari que algú fes o perquè algun rialler, no poguent retindre un instant les rialles, les encomanava a tots els demés.

Acabada la sortija, i començant a fosquejar, la major part d'aquella gentada en el «Bar La Gloria» hi feren llur presència; els uns, els més fatxendes, se feien servir un vermut; altres, no tan viciosos, prenién horxates, i els demés, en sa majoria, destapaven gaseoses, perquè al veure bullir el líquid els hi causava novament rialles. Els joves, nois i noies, a peu dret engolien una cervesa o un gotet de vi ranci amb un parell de carquinyolis, puix qui més qui menys tots tenien un xiquet de pressa: elles per a anar se'n a endiumenjar, preparant-se per al ball; ells per a encendre els fanalets de paper dels balcons i arreglar les bombetes elèctriques de la via, a fi de que donguessin claror escampada simètricament, encara que d'aquesta manera no resultava cap tròs que fos degudament il·luminat.

La Rufina, després d'acceptar un «glop de la dolça» que li oferí son pare, un bocí de «brioche» d'un veí a qui no podia desairar i un gotet de cervesa d'En «Quantu», se'n anà dret a sa casa per a acabar-se de fer la toilette d'una manera ben refinada, després de sopar.

A les deu de la nit—perquè començar més dejorn resulta de mal to— va comparèixer l'orquestra, coneguda per la «Cobla dels Boca molles» i s'enfilà al cadafalc, després d'assegurar-se de sa resistència. Un violí, un contrabaix, un clarinet, una flauta i un trompon, formaven el conjunt d'aquell quintet, quin programa de ball col·locà en siti ben visible, davant d'una bombeta elèctrica, tan bon punt estigueren asseguts. Un aplaudiment unànim, xardorós i entusiasta, retronnyí per tots els indrets, així que el director prengué seient davant dels músics.

Poc a poc anaven eixint de llurs cases els veïns, proveïts quiscun de una cadira. Les porteres rellogaven un bocí d'entrada d'escala als estandants, que per viure en pisos alts no podien gaudir prou bé d'aquella festa. Les botigues, amb un devassall de llum, se trobaven atapeïdes de una gentada encuriosida que frisava per a distreure's una estona amb la ballaruga. Els carrers s'omplien de badocs que gosaven amb les pallassades de més de quatre i de tafaners que enaltien les impressions del ball

amb comentaris no sempre encertats, encara que sempre mal intencionats.

Quan els «Boca-molls» desgranaren la simfonia, començaren a deixar-se veure la noia de la llevadora del barri, la jove de la tenda, les germanes de la fornera que vingueren d'altres barris per a fer-se un tip de ballar, la noia de la taverna, la planxadora, les filles de totes les porteries d'aquells encontorns, la mal casada del carrer de Borrell, la cunyada de l'adroguer, la tia i nebodes del magatzem de paper i draps de deshecho (els draps, no les nebodes), dugues criades de la Rambla de Catalunya, que, tenint els amos a estiuajar, cregueren perdre aquella nit en profit propi, deixant el pis abandonat sense recansa; i altres i altres més, mosses vistoses i alegroies ben endiumenjades, entre les quines sobresortia la Rufina, més cofoia que un municipal de cavall quan va de gran gala, atraient ella les mirades de tothom.

Així que la Rufina prengué seient en el rengle de cadires del peu del cadafalc, fent-li costat una cosina del seu pare que expressament vingué de Sardanyola. En «Quantu» donà ordre al director de la Cobla que manés tocar el primer ball. Aquest era un vals, que fou iniciat per ell de parella amb la Rufina. Quin goig que feien! Tothom els esguardava i a llur caprici comentava lo que era i lo que no era; mes ells, serios, drets, rígids, amb son cuidado i ritme ben esmerçat, d'acord amb l'orquestra, no's donaven compte de les tafaneries del barri ni de les mirades d'enveja d'aquella joventud que'ls enrotllava. En «Quantu» s'embadalia contemplant a sa parella, satisfet i cofoi per haver sapigut organitzar aquella revetlla. La Rufina, més estarrufada que un gall d'indi, rumbjava el seu vestidet de sedalina, la brusa de «nansú» i el pentinat de moda, gaudint la satisfacció que causa l'enveja agena i sentint el pessigolleig de l'admiració de tothom. Ambdós tan adelerats estaven, que no feien esment de com a son entorn se multiplicaven les parelles puntejant el vals, ni es donaven compte de les trepitjades, empentes i colzades que de tots indrets rebien.

Allò era un bullidor: l'atmosfera s'anava caldejant, el xerroteig de la multitud simulava l'oratge creuant una salzareda; les bromes un bon xic sicalptiques se barataven d'una banda a l'altra. Els homes de seny fumant un gros tabac empastifaven l'ambient, fent-lo gairebé irrespirable; les dones de mitja edat endormiscades, mig obrien un ull de tant en tant per a vigilar a llurs filles; els xicotets vagatius i les mossotes que no ballaven, se feien moxaines i tendreses amb la rialla als llavis i la joia dintre del cor; els baillets, per entre aquella munió de gent, fent mil entremaliadures, rebien renys, empentes i trompades, amb que'ls foragitaven del rotllo de la ballaruga. Tot era alegria, cridòria, animació i soroll, mentre l'un darrera l'altre, els «Boca molles» armonitzaven els balls del programa, i la concurrència sentia com la suor xarcolava per tot el seu damunt, arribant així a la mitja part, que era l instant de refrescar i descansar per a uns i el del sabros comentari per a tots.

La taverna, o sia el «Bar La Gloria», s'omplí d'una gentada tan nombrosa, que prompte donà fi als carquinyolis, horxates, aixarops i xarel·lo,

ENVEJETA

— Ai, mamà, m'hauries de fer un favor?
— Dignes, filla.
— Tornar-te una miqueta més vella, perquè els joves et miren més a tu que a mi.

adhuc havent-ne fet grossa provisió l'Andreu. El forn també tingué gran parròquia: allí les coques ensucrades, els pans de Viena, els borregos i demés pasta llepola tingué fàcil eixida. A la drogueria no's podia donar l'abast de despatxar caramels, confits, ametlles i pastilles de xocolata, puix l'amo i el dependent, no tenint prous mans per a contentar a tothom, tingueren de cridar an En «Quantu», que, deixant per un instant de parlar amb la Rufina, se posà a son torn, darrera del taulell.

* * *

Mentrestant, els impacients tornaven a ésser al carrer. Era més de mitja nit i prompte la lluisor de l'alba esmortuïria la brillant i esplèndida claror de les bombetes elèctriques. Calia aprofitar el temps; la revetlla deixaria d'ésser ho quan la llum del sol s'extingués per aquelles amples vies. Així és que aplaudint, cridant i quasi renegant, demanaren tots a la una que comencés la segona part del programa, abans de reprendre el ball, que era el «Castell de focs artificials».

Quan En «Quantu» eixí de la drogueria, donà ordre d'engegar el primer cuet que, atronant l'espai, fou causa de que homes i dones, vells i joves, deixant de banda les gurmanderies, ocupessin sos respectius sitials.

Al cuet d'avís seguiren els focs de bengala, corre-cames, piules i rodes lluminosos, que llençant a tort i a dret guspises i més guspises socarriaren més de quatre barrets de palla i algun que altre vestit de les minyones, lo que lluny d'ésser causa de disgust i enfado, ho era de riota i xiscles alegrois, sobre tot si algun rengle de cadenes de paper o banderoles s'encenia, puix ja que el xampany allí no's vessava, se feien lluminàries, que sempre són motiu de joia.

La Rufina i En «Quantu», la portera del 13 amb el fadrí barber de la Gran-via, la criada de la llevadora amb son mosso forner, la planxadora amb el magatzemista de draps i papers vells, i altres molts, puntejaren el schotis, el «tango argentino», el fox-trott i tots els balls moderns, encara que el compàs dels balladors i de l'orquestra estaven contrapuntats a qui ho faria més malament.

Eren ja les tres de la matinada. Les dones velles dormien com un tronc; els homes tenien ganes d'anar-se'n al llit; els jovencells, amarats de suor i trencats de cames, se sentien aclaparats; els xicotets restaven ageguts per aquelles portalades, i fou allavors quan el mestre director del «Boca molls» donà el darrer cop de batuta per a finalitzar la festa. Un dels més quiets de la concurrència, eixint de tras-cantó, demanà cridant que's toqués una sardana, quina idea, essent agradosa per a la Rufina, fou complimentada a l'acte per l'orquestra, que no's feu pregar gaire quan En «Quantu» ho demanà.

S'executà la sardana de *La Santa Espina*; l'esguardaven la gent madura, mentre la puntejaven el jovent i la cantaven els brivalls, mes tots de peu dret i amb ganes d'anar a dormir més que altra cosa, adhuc recant-los-hi el cor de deixar-la sense acabar.

Més tard, tan bon punt fou donada la darrera nota de la sardana, s'apagaren les bombetes i desfilaren la major part dels concurrents; i si algún toca-tardà restà al mig del carrer, fou per a donar comiat a la colla dels «Boca-molls», que recullint faristols, instruments i capells, se'n anaven depressa a descansar, després de saludar a la Rufina, que fou l'ànima que donà vida an aquella revetlla, per honra i glòria d'En «Quantu», esperant tothom que l'any pròxim resultaria encara més lluïda i esplendent que la d'enguany, per a fer major competència a les que's celebraven a la dreta de l'Aixamplis.

PERE MANAUT

DESESPERACIO
D'UN POBRE SENYO
QUE—VES QUI HO DIRIA!
CREIA QUE TENIA
EL CAP DE SABO

Com cada mati, en llevar-se, el nostre heroi—un gentleman de cabells riçats—va a rentar-se a l'aigüera de la cuina. Res de lavabos, ni quartets tocadors. L'home pràctic, l'home modern, es renta la cara al gibrell de l'aigüera, a raig d'aixeta.

Nostre heroi, en mànegues de samarreta, es disposa per a la ensabonada de costum.

El sabó el tè, indispensablement, dins d'un «cenicero»

de llauna en una lleixa damunt mateix de l'escorridor dels plats.

Allarga el braç, agafa la pastilla i, al baixar-la arran d'aixeta, no s'adona de que una partícula regular de sabó salta del platet i va a depositar-se entre els rinxols del seu cabell abundós i recaragolat.

Nostre heroi—després d'ensabonar-se amb la pastilla mans i braços,—es guarda un xic de sabonera entre les mans per a rentar-se amb ella cap i cara.

I en fer això, com de costum, obra ben bé l'aixeta de l'aigüera per a esbandir-se a pleret.

El fet d'esbandir és, precisament, tirar aigua en abundància allà on hi ha el sabó, per a que aquest desapareixi.

Doncs, bé. El nostre heroi comença a fer la caçoleta amb les mans i vinga mullar-se el cap i el rostre amb aigua clara. I vinga fregar-se la cara i el cabell; i quant més frega, més sabó surt del seu cap.

L'home, de moment, s'estranya.

I frega, i esbandeix, i vinga aigua de cap a clatell.

De l'estranyesa n'esdevé la desesperació: «Com pot ésser que l'escassa sabonera que m'he posat a les mans, hagi crescut i s'hagi augmentat en aital forma».

I frega, i més frega, i aigua i més aigua, i la sabonera cada cop més abundosa i més espessa. Tot ell, braços, cara, de cap fins a clatell negat en una mar de sabó...

Al pobre li entra un dubte: «Tindrè la testa de sabó?... Se'm desfarà la testa a còpia d'aigua i de fregar?».

I una esgarripança d'horror l'invadeix de dalt a baix. Aclaparat, desesperat, se'n va a la galeria i es posa de cap al so!

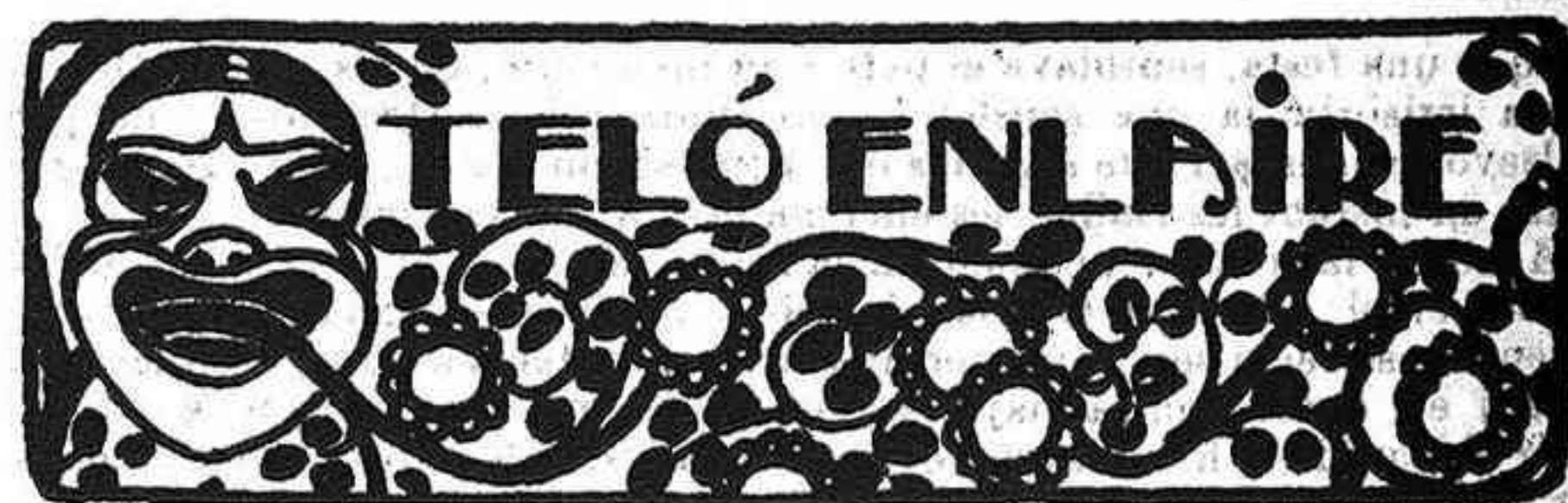
I espera que el cap se li assequi.

Quan el tè ben sec, s'hi passa la pinta.

I la pinta, que era de les espesses, li va descobrir el secret de la tragèdia que si es descuida el fa tornar boig.

Entremig dels rinxols del seu cabell espès i caragolat, encara hi havia, amagadeta, una partícula del maleït sabó.

XARAU

TÍVOLI

Dimecres que vé, dia 21, debutarà en aquest popular teatre del carrer de Casp una companyia catalana dirigida per l'Enric Giménez.

Segons notícies que se'ns comuniquen, donarà aquesta companyia una temporadeta—vint dies—de teatre alegre: vodevils nets, només que divertits, tot el més acompanyats d'una ombra de picardia; lo que els francesos en diuen comèdia-vodevil. Alternant amb les obres noves, es represaran les cèlebres obres *Miqueta i sa mare*, *El bon rei Dagobert* i *L'ase d'En Buridan*.

El personal de la companyia és bastant nombrós i les obres per a estrenar—diuen—formidables èxits a París.

Per a fi de festa d'aqueixes representacions de teatre alegre, compta l'Empresa amb l'estrena d'un sàinet en un acte, dividit en quatre quadres, original d'un autor de casa, que vindrà a constituir com una mena de quadres al fresc o revisteta d'estiu.

Mirarem d'esbrinar lo que hi hagi de veritat en tots aqueixos projectes i la setmana entrant potser podrem dir-los-en quelcom.

EN RABULL

—Es gaire freda?
—Una micoteta; però d'aquí una estona ja no ho semblarà tant.

A LA BOQUERIA

—No, tripes, no!... D'ensà que s'estilen aqueixa mena de desafios, els senyorets no'n volen menjar.

MUSIQUERIES

Una entitat choral molt popular, *Catalunya Nova*, celebra actualment les seves bodes de plata, o sia el seu XXV aniversari, i per tant una Comissió ha organitzat una sèrie de festivals que serviran així mateix d'homenatge a l'incansable director d'aquella entitat, el celebrat mestre compositor En Cassià Casademont.

El programa, com veuran els nostres llegidors, no pot ésser més suggestiu:

Dia 15, a les 10 de la vetlla: audició de sardanes a la Plaça de Catalunya, a càrrec de la cobla «La Principal», de La Bisbal.

Dia 16, a les 10 de la vetlla: altra audició de sardanes a la Plaça de Sant Jaume, prenent-hi part la massa choral de *Catalunya Nova*.

Dia 17, a les 10 de la vetlla: típic ball chorejat en el Palau de Belles Arts («La Filarmònica i *Catalunya Nova*).

Dia 18, diumenge, a les 10 del matí: visita de la Unió de Societats Chorals i Orfeons al Monument d'En Clavé, al peu del qual cantaran *Gloria a Clavé* i *Els Xiquets de Valls*.

El mateix dia, a les 4 de la tarde: gran festival benèfic a Belles Arts, prenent-hi part la Banda Municipal, el chor *Catalunya Nova*, l'organista Deniel i l'*Orfeó Català*, acabant-se la festassa amb la cantata *Gloria a Clavé*, per totes les entitats en conjunt, dirigides per l'autor de la composició, l'homenatjat mestre Casademont.

Vagi la nostra felicitació per endavant.

Està vist que Espanya vol de totes passades integrar-se moralment al restant d'Europa; s'han acabat els temps aquells de l'aïllament amb tot el reste del món i si els polítics entren a la Lliga de Nacions, els deportistes volen de totes passades fer acte de presència al gran certàmen internacional d'Anvers.

Però, (aquest sempre ha d'esser-hi) ens trobem davant de una situació bon xic difícil; no hi han diners. L'Estat que ha promès el seu socors, fins ara es manté sord a l'urgència del cas i naturalment si s'han de refiar dels cabals aquests, és probable que els llorers d'Anvers hagin ja servit per a un vulgar estofat.

I aquí són els apuros; perquè enviar una delegació, encara que sigui petita, no és cosa de dos rals; el marquès, al principi semblava estar disposat a avançar els quartos, més l'home deu haver fet números i està indecis encara.

Ens consta que s'havia pensat recórrer a les curses de braus i que En Belmonte, el Gallo i altres astres del toreo, atenent al fi patriòtic, s'havien brindat a torear cobrant el sòu de vulgars mones sàbies.

Als de Madrid l'oferiment els trencà el cor, mes En Ruiz Ferry volgué venir a consultar-ho als catalans, que amb això de l'Olimpiada, som els del braç dret; el projecte, ni cal dir-ho, fou rebutjat unànimement i en mig de fàstics; fins s'amenaçà de que la Mancomunitat retiraria aquell apòi que'ns va prometre En Maluquer en el famós míting. Nosaltres hem lamentat molt semblant refús, puix hauria estat molt pintoresc, molt castiç i d'efecte molt sorprenent. Una nota original i digna del nostre país.

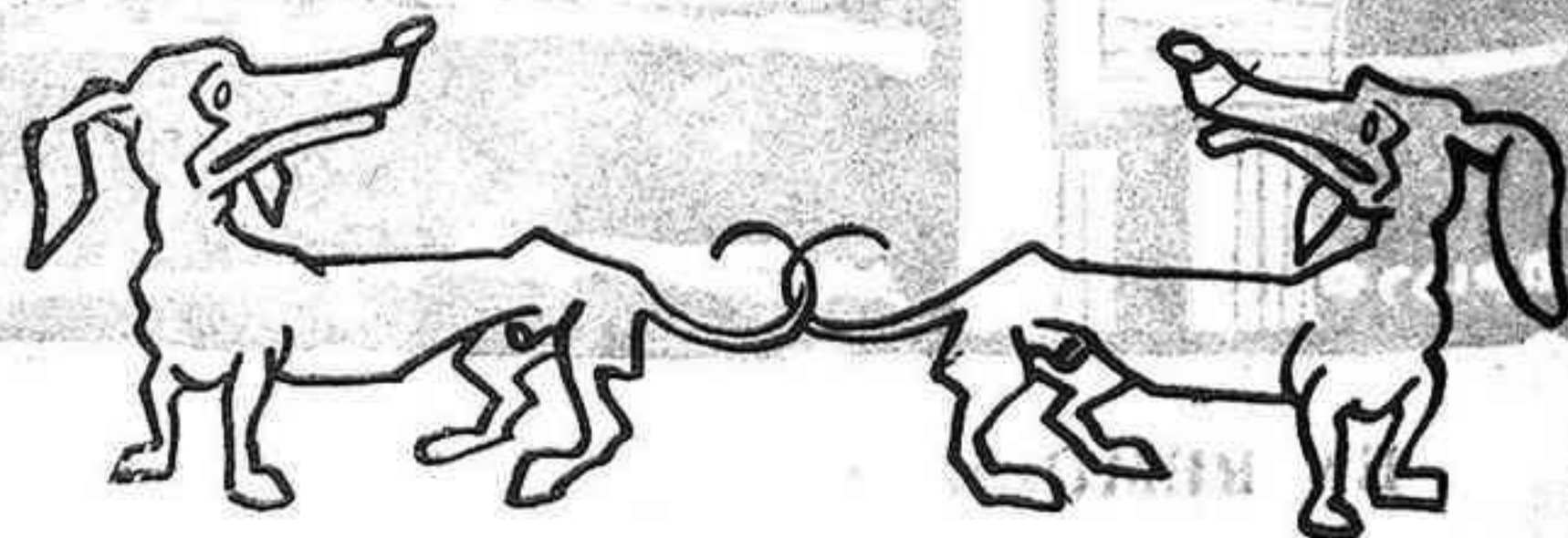
Mes si aquest projecte ha fracassat, queda encara el recurs de la subscripció pública; ens temem un fracàs si's recorre al lirisme de ¡Amunt els cors! Podria fer-se una festa de la flor, substituïda per pilotes, raquetes o altres ensenyes esportives; nenes galants i xamoses, no haurien de mancar-ne, vist el gran nombre d'aficionades que aquí compten els deports. I una cursileria més o menys no vindria d'aquí.

Finalment se podria recórrer a un altre procediment ben moral. Permetre al Aéreo, a la Colombòfila, a l'Internacional Sporting (que pobret cau de debilitat) i a totes les altres nombroses societats «essencialment» esportives, que enjuguessin de valent la ruleta; els beneficis a mitges amb els Comitès. Naturalment no hi hauria d'haver sopa, ni entrant, ni postres; amb una bona comptabilitat i vigilància, és probable que en pocs dies se farien els cabals necessaris.

Aquestes societats tan esportives ne quedarien profundament agrades, i a ben segur que l'any vinent fariem unes Olimpíades extraordinàries a Barcelona. I ja és sabut allò que tots els medis son bons per a arribar al fi.

I el fi, és innegable que és molt moral i molt esportiu.

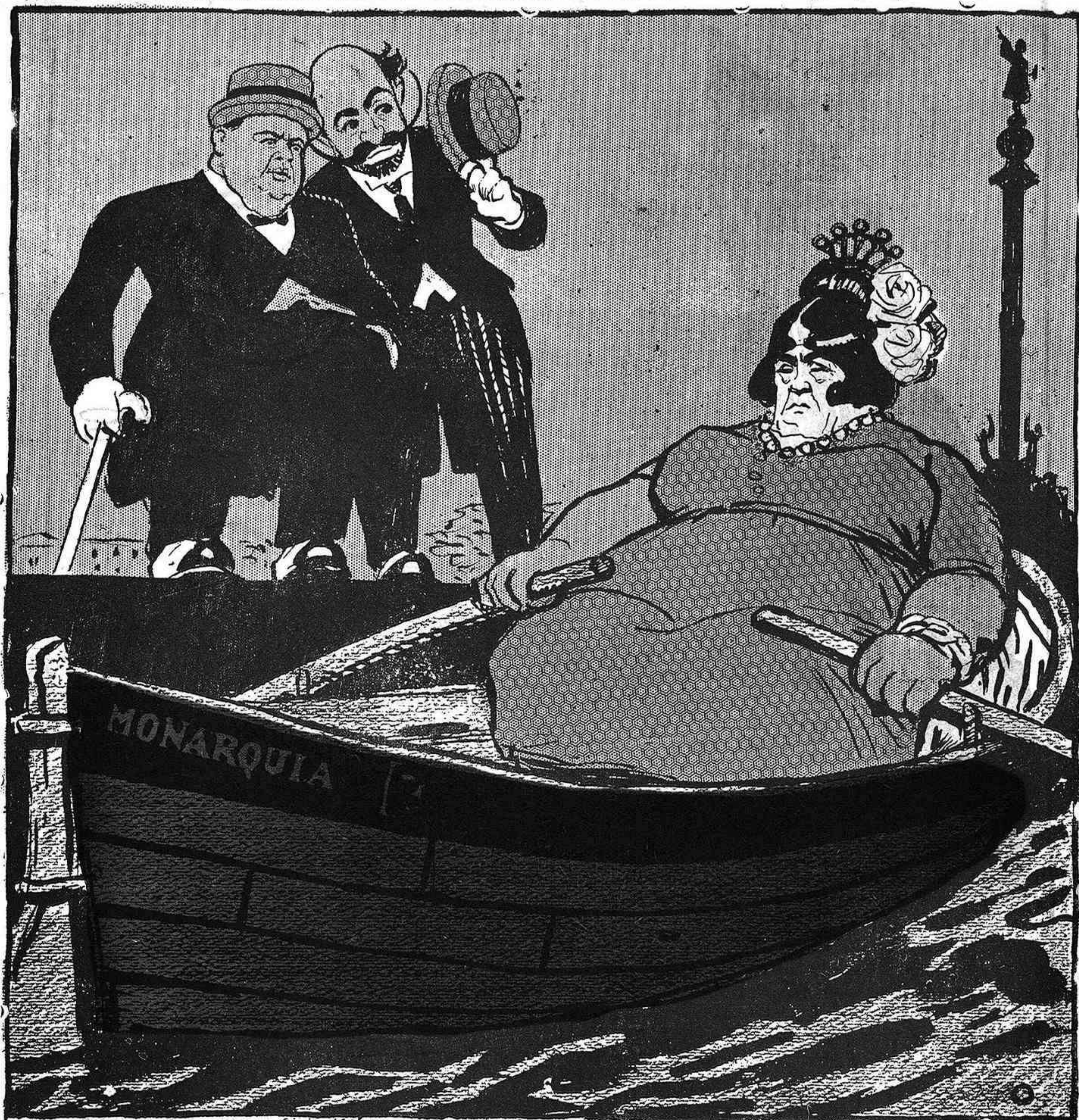
STOP

NOTICIES DE FORA

«No pugin a estinejar, que les cases de pagès estan plenes de forasters».

VIATGES DE .RECREIO.

—Embarquem-nos-hi?
—Qué't diré jo!... Si sabia que no m'havia de veure ningú...

XERRAMEQUES ARTISTIQUES

ELS CORCS D'EN FORTUNY

Sembla que el monument d'En Fortuny, fins abans de posar-hi la primera pedra, ja té els seus enemics que es conjuren perquè no pugui alçar-se.

Està clar que aqueixos corcs envejosos i diminuts treballen a l'ombra. Per això són corcs!

Els no poden pas dir que el gran colorista reusenc no es mereixi veure's públicament estatuat; però combaten el lloc d'emplaçament senyalat per la Corporació Municipal, no poguent combatre altra cosa.

—A la Plaça Reial, no—diuen—Els monuments no hi escauen. Que li cerquin un altre lloc. Allà per l'any cinquanta, del segle passat s'hi va alçar el de Ferràn el Catòlic, amb l'estàtua eqüestre d'aquell sobirà en guix, la qual mentre esperava la de ferro colat, es va posar com una sopa i tingué d'ésser retirada.

El monument escapat i sense *efigie*, fou transformat en font monumental que aviat va desaparèixer.

Més tart al bell mig de la Plaça va alçar-se un bonic

brollador de fosa amb les *Tres Gracias* que fou tret també l'any 1900 perquè els mantegaires de sota les arcades no volien ombres que els privés la vista de la botigueta.

Seran també els botiguers de la Plaça Reial els que fan moure els corcs que roseguen la memòria d'En Fortuny? A mi em sembla que no. Els corcs treballen per compte propi, perquè ells pensen que de no alçar-se el monument al lloc indicat, és fàcil que no es construeixi en cap altre, que això és el que desitgen.

Els no poden perdonar-li la glòria de que frueix el pare del colorisme espanyol, i quan es recorden que els seus quadres es pagaven a l'estranger a pes d'or, l'enveja se'ls menja per dins, de viu en viu.

Què hi farem! Els uns naixen per a volar a ple sol, i els altres per a rosegat a l'ombra i morir-se de despit cada volta que's tracta d'honorar a un artista de mèrits positius, a una veritable glòria catalana de l'art.

*
**

Això ens recorda l'admiració que per En Fortuny sentia l'il·lustre polític En Aurelià Linares Rivas. Essent ministre de Foment, va organitzar-se a Madrid la primera Exposició Nacional de Belles Arts, i li fou demanat per a figurar a la mateixa, la bellíssima obra d'En Fortuny *El jardí dels Poetes*, que's trobava al Ministeri.

En Linares Rivas es negà en rodó a que se li emportessin aquella maravilla de color, com ell l'anomenava, més obligat a cedir-la pel president del Consell, la despenjà ell mateix, la col·locà al seu carruatge amb tota cura, i davant del Comité Organitzador, la va volguer penjar al lloc que li havia sigut destinat, no permetent que toquessin l'exquisida pintura altres mans que les d'un ministre. No content amb això, encara, li posà guàrdia d'honor permanent, i en clausurar-se l'Exposició, se l'emportà de la mateixa forma que l'hi havia dada, la restituí al seu pany de paret i... respirà tranquil.

Traspasso l'anècdota, rigurosament històrica, als corcs que perden el temps rosegant la memòria d'En Fortuny, i procurant allunyar de la Plaça Reial la seva estatua, perquè no els recordi a cada moment la crònica impotència artística que pateixen.

Els no volen que's parli d'altre Fortuny que del fabricant d'orxates i d'aixarops.

Aquest si que és tot un personatge!

Qui, com ell, ens podria endolcir la vida?

C. ARBÓ

ESQUELLOTS

Barcelona torera.

Uns *aficionados*, diumenge passat, al sortir de la *Monumental* es carregaren a coll an En Sánchez Mejías i el portaren aixís fins a l'hotel, seguits de més de tres mil persones.

Per a dispersar als admiradors del diestro la policia es vegé obligada a donar una càrrega amb els sabres desenvainats.

Senyor President de la Mancomunitat: ¿com ho podriem fer, vostè i jo, per a acabar amb aquesta mena d'espectacles que'ns deshonren davant dels forasters?

Eil... segons de quins forasters.

Perquè hi han forasters—i de molta altura—que també van als toros i els presideixen, fomentant aixís la estultícia i barbres costums.

He dicho.

Entre els representants de províncies que vingueren a Barcelona amb motiu de la *Setmana Municipal*, n'hi ha un que's diu Feo.

Al seu costat, els de Barcelona es donaven una importància!...

Sobre tot els nostres regidors, que es consideren molt guapos.

—Guapos i ric!...—afegiria qualsevol nena cloròtica.

Caram, caram, caram!

Veig que al *sanyó* Sala, de Terrassa, me l'han fet soci de mèrit del «Círculo del Ejército y de la Armada».

Ara sí que la tenim armada!

I quins deuen ésser els tals mèrits del diputat català?

Jo els hi diré a cau d'orella:

Perquè és *caliquenyo* honorari i anti-catalanista.

Hip! Hip! Hip! Hurra!

Al últim ha sigut derrocada aquella cèlebre i fastigosa valla que enlletgia el Passeig de Gràcia, al indret del carrer de Bonavista.

Al acte de enderrocament s'hi donà bastanta solemnitat. Fins hi assistí la Banda Municipal.

En Lamote empunyà la batuta...

Sonaren les trompes un himne triomfal... i paf!... les valls a terra!...

Com si es tractés d'unes muralles maleides.

Com a Jericó!... igual!...

Felicitem als veïns d'aquells indrets per la millora.

A tots, menos al il·lustre Giral, que ja no tindrà esbarjo per a fer-hi les caragolades.

Per a defensar la barbaritat del desafió, que és tant com defensar lo que no té defensa, En Bergamín, tot un ministre, ha dit que això de anar a dilucidar les qüestions al camp de l'honor és difícil castigar-ho, perquè és *fill dels costums*.

Ei, ei!... Alto!...

Fill dels bons costums o dels mals costums?

Es que hi ha molta diferència, senyor ministre!...

Deia el diari:

«Con motivo de la festividad de San Cristóbal, ayer noche los chófers dieron un lujoso baile en la «Bohemia Modernista».

I ho comentaven dos vianants:

—Un ball luxós, els xòfers, ja ho veus!

—Es dir que no va ésser un ball de *patacada*?

—No; els xòfers, les patacades, les donen al mig del carrer.

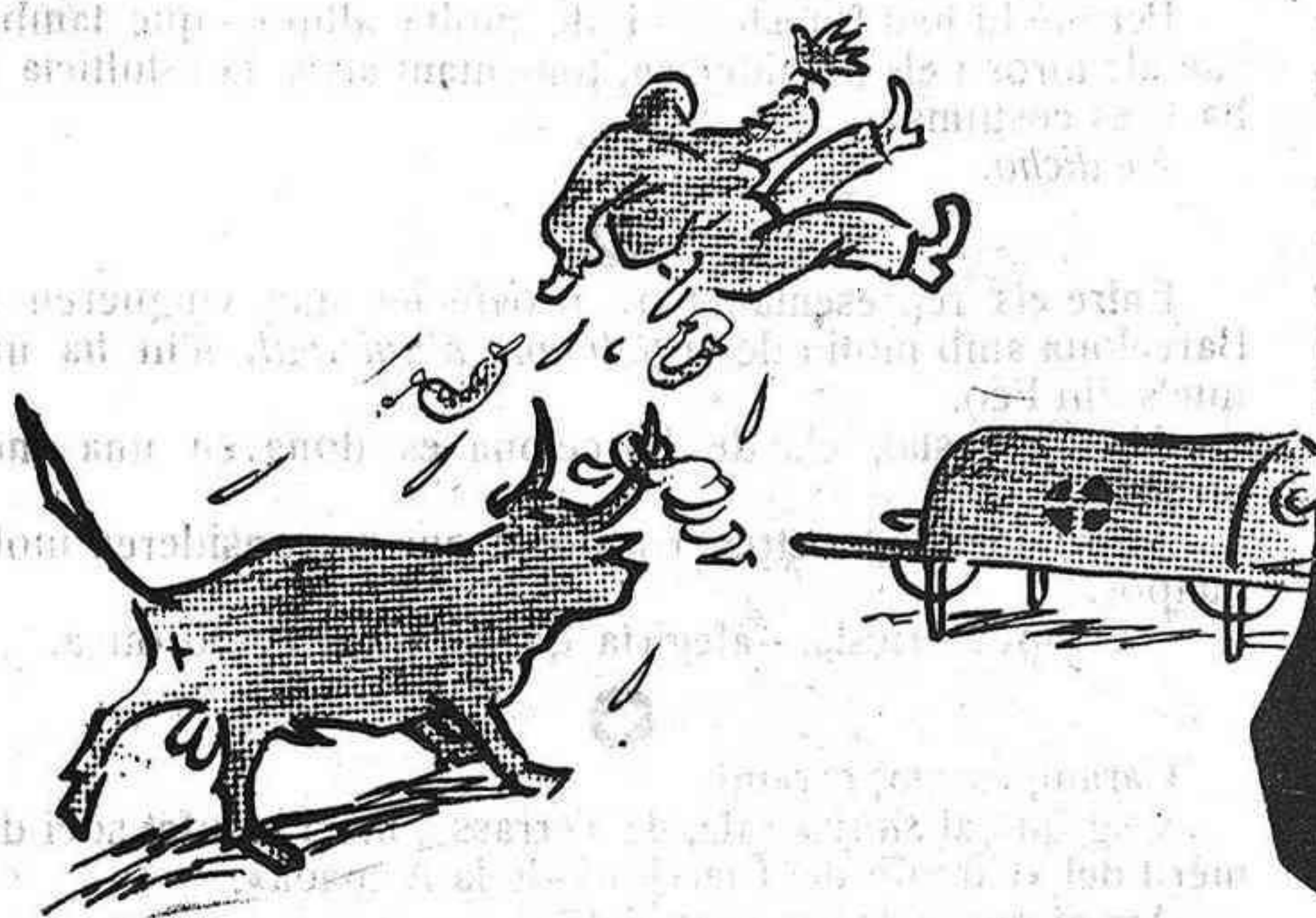
Molt lluida, enguany, la festa de Sant Cristòfol.

A la benedicció dels automòbils hi assistiren quasi totes les altes autoritats: mestre Puig i Cadafalch, el general, el governador, tots amb el llur auto flamant...

En resum una festassa que ni el mateix sant podia esperar-se-la.

En justa compensació, Sant Cristòfol va fer de manera que en aquells moments no s'esclafés cap barceloní a sota les rodes de tant de cotxe com al Regomir hi havia.

I els *atentats* a la vida dels ciutadans que's veuen obligats a anar a peu, no's reanusaren fins al cap d'una estoneta.

Va celebrar-se al «Palau» la tradicional Festa de la Música Catalana.

Gran solemnitat se donà a l'acte, com és costum en aquella casa.

Guanyà la *Flor*, o primer premi, En Lambert, amb una composició místico-patriòtica titulada *Llevant-Déu* que fou molt aplaudida.

Altres premis s'otorgaren a composicions bones, regulars i discutibles, la major part de les quals resultaren obra de capellans.

Naturalment, al acabar-se la cerimònia hi hagué pet de *Segadors*.

Visca, i fins a una altra!

Formidable pròtesta estaven exercint els peixaters i venedors dels mercats, l'altre tarda a la Plaça de Sant Jaume.

La protesta era contra l'intent de deixar vendre peix fresc en botigues, fòra dels mercats.

I els peixaters i les peixateres s'esgargamellaven cridant:

—A baix les botigues!

—A baix! ..

—*Abajo las tiendas!*

—*Abajo!*

Fins que un municipal s'hi va quadrar per a convènce'ls:

—Però, caramots del diastrel!... Què crideu?... *Abajo las botigues?*... Si sempre hi han estat *abajol*.. No les obrirán pas al quint pis!...

J. Duran i Companyia: Mercès pel bon intent; en el seu dia ja hi diguérem la nostra, sinó aquí, a *La Campana*.—Martí de Sarrocà: Cap de les dues poesies m'acaba d'agradar. Diuen tan poca cosa original! I són tant defectuoses, ademés!...—Teodor Argelés: Picardia, conformes, molt bé; pornografia, no, de cap manera.—Miquel Plana Balañá: Contra la malaltia infecciosa dels toros, no hi val aixarop de versos; i menys de versos incorrectes.—Isidre Font: Havem passat els ulls pels seus dibuixos i, la veritat, no ens acabem de decidir. Es a dir, sí, ens decidim a llençar-los a la panera.—

—Juanillo, molt d'ull!... que's veu que aquests lances encara estan a l'ordre del dia.

J. F. i R.: Eren de bona mida, sí, i eren sentidets també; però ail... de una tan escassa novetat!..—P. del C.: Ho sentim, però no és possible. I no és possible perquè no està a la altura ni pel tipu escassament original ni per la forma quelcom descuidada.—Noi de Sant Gervasi: Quan seràs home, ja en parlarem.—J. C. i O.: Mercès per lo enviat. Tocant al bullit ortogràfic, hi fem el que hi sabem, però no'ns hi amoïnem massa i no'ns fiem gaire d'autoritats. Veu?... Vosté escriu «intencionament» i En Pompeu Fabra desconeix aquesta paraula. —Pep Nocesap: Veurem; no li asseguro. Necessito un moment d'humor per a decidir-me.—Josep M.ª Torrell i Llberia: Ai, pocs modos!... Es dir que firma versos originals d'altri?... Que no ho sap que robar treballs literaris és més lleig i més repugnant que robar rellotges?... Que no ho sap que la glòria és quelcom diví que no's compra, ni es ven, ni s'empenya, ni es roba?... Ai, uix!... Vagi, vagi a passeig. Ja el coneixerem un altre dia!...—P. Arenas: Mirarem de complaure'l. Pot-ser vagi a *La Campana*.—Carles P. Claverí: Quin mal li ha fet, pobre Bartrina?... Deixi en pau als morts, cregui'm. Ademés: quina glòria és traduir del castellà?... No veu que qui més qui menys tots els catalans l'entendem.—J. Piquet: Ha passat a *La Campana*. J. Santaularia (New-York): Ens en alegrem, i amunt i crits, i endavant i foral!...—Tomàs Teixidó: Era un pobre teixidó—que teixia, que teixia... —Es posà a fer de poeta—i adéu pobre Poesia!...

Imp. L'Esquella i La Campana, Olm, 8.—Barcelona

TOS, CATARROS, BRONQUITIS CRÓNICAS
SE CURAN RADICALMENTE CON LAS
CUATRO PESETAS BOTE

Gotas Helenianas

Pidanse en Farmacias y Droguerías

MINISTERIO DE FOMENTO

ELEMENTOS PARA EL ESTUDIO DEL PROBLEMA FERROVIARIO EN ESPAÑA

Recopilado bajo la dirección del Excelentísimo señor D. Francisco Cambó y Batlle
Ministro de Fomento

Acaba de publicarse el tomo 4.º y último

Un tomo folio

Pesetas 15

OBRA NUEVA

José Oliver Bauzá

SIMBOLO

Romance de amor y de guerra dedicado
al *Mariscal Joffre* y prologado por el
Excelentísimo señor *Conde de Lavern*

Un tomo 8.º

Pesetas CUATRO

Montserrat a la vista

ALBUM GUIA DE LA FAMOSA MONTAÑA CATALANA

ptas. DOS

NUEVA EDICIÓN

Juan Pérez Zúñiga

Guasa viva

Un tomo 8.º

Pesetas 4

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios, si no's remet, además, un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebalxes.

HI HA BANDERES... I BANDERES

El drap sagrat dels uns

El drap sagrat dels altres